

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Rakvere Teatrimaja

registrikood: 90003491

tänava/talu nimi, F. R. Kreutzwaldi tn 2a
maja ja korteri number:

linn: Rakvere linn

maakond: Lääne-Viru maakond

postisihnumber: 44314

telefon: +372 3295448, +372 3295450

faks: +372 3295441

e-posti address: rakvereteater@rakvereteater.ee

veebilehe address: <http://www.rakvereteater.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	19
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Raha	25
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	26
Lisa 4 Varud	26
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	27
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	28
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	28
Lisa 9 Annetused ja toetused	31
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	31
Lisa 11 Muud tulud	31
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	32
Lisa 13 Tööjõukulud	32
Lisa 14 Intressitulud	33
Lisa 15 Seotud osapooled	33
Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva	34
Aruande allkirjad	35
Vandeauditiitori aruanne	36

SIHTASUTUSE RAKVERE TEATRIMAJA 2022. AASTA TEGEVUSKAVA

1. SISSEJUHATUS / OLUKORRA KIRJELDUS / LÄHTEPOSITSIOON

Tegevuskava ülesandeks on kirjeldada sihtasutuse Rakvere Teatrimaja (edaspidi sihtasutus) eesmärkide (arengukavalist) saavutamiseks vajalikke tegevusi.

Sihtasutuse peamiseks tegevuseks on uuslavastuste loomine kõigile vanuserühmadele, seades eesmärgiks nii sisulise kui vormilise mitmekesisuse kõrgel kunstilisel tasemel. Sihtasutusele on tähtis Eesti elanike kultuuriline teenindamine ja harimine nii maal kui linnas, mille tõttu on suur rõhk külalissetendustel üle vabariigi. Kõigile nendele tegevustele loob aluse pidev trupi kunstilise võimekuse parendamine, seda eeskätt nõudliku repertuaari kui ka näitejuhi tööd valdavate külalislavastajate abil.

Tegevuskava täitmisel on suurimaks väliskeskonna takistuseks koroonaviirusest tulenev olukord. Viimased kaks aastat on näidanud, kuidas COVID-19 pandeemia peatas kõik meie tegevused ja muutis kiirelt omatulu teenimise olematuks. Aasta 2022 tegevused on jätkuvalt kaetud ebakindluse looriga ja peame arvestama ootamatustega kõiges, kuni riiklike piiravate korraldusteni välja.

Tegevuskava täitmisel on sisutegevuse suurimateks takistusteks oma eriala valdavate lavastajate puudus või vähene huvi ning näitetrupi napp kooslus. Hooajal 2020/2021 oli trupi 18st koosseisulisest näitlejast kümnel repertuaaris 6–9 lavastust. See on erakordselt suur hõivatus, kui võrrelda teiste Eesti teatritega. 18 koosseisulist näitlejat ei kata teatri tegelikke vajadusi ja sunnib meid pidevalt kasutama külalishäitlejaid. Külalishäitlejad muudavad küll pildi publikule atraktiivsemaks, aga nende arvukus toob kaasa planeerimisprobleemid. Püsikoosseisu suurendamine omavahendite arvelt pole pideva pingelise eelarve juures võimalik.

Kultuuritöötaja miinimumpalga hüppeline tõus eelnevatel aastatel on pööranud pea peale teatri sisemise palgahierarhia. Riigipoolsed lisavahendid on tulnud miinimumi jõuliseks tõusuks ning see on söönud ära palgaastmestiku. Omatulu ei ole võimaldanud muu personali järeleaitamist sama tormakas tempos. Külalislavastajate, kunstnike ja näitlejate miinimumtasud on seotud otseselt kultuuritöötaja miinimumpalgaga ja nii on suurenenud omatulu surve veelgi. Sihtasutuse peamised sissetulekud on riigitoetus ja omatulu. Riigitoetust eraldatakse osaliseks tööjõu- ja halduskulude katmiseks. Omatulu moodustub piletitulust, muude tegevuste tulust (kohvik, kino, kontserdid), erinevatest toetustest ja sponsorlusest ning selle arvelt tuleb katta kõik muud kulud (olulisemad: lavastuskulud, soetused, reklaamikulud jne). Tööjõukuludeks planeeritav riigitoetus katab umbes 70% tegelikust vajadusest ja linnatoetus puudub üldse. Seega tuleb teatril suur osa ka nendest kuludest katta muudest vahenditest. Mahtude vähendamine tooks küll kaasa väiksemad kulud, kuid samas ka tulude vähenemise. Piletihind on pidevalt tunnetuslikus maksimumis ning probleeme leevendavat hüpet ei ole võimalik teha. Muude vahendite kaasamisega tegeleme pidevalt, kuid eraldatavad summad on väikesed ja juhuslikud ning olulist leevendust ei too. Viimased kaks aastat on näidanud, kuidas COVID-19 pandeemia vähendas kiirelt omatulu teenimise võimalust.

Hoolimata finantsilisest survest oleme täis indu, et hoida Rakvere Teatrit jätkuvalt kindlal kõrgetasemelisel kursil.

Tegevuse jätkamiseks on lähiajal vaja teha mitmed suuremad soetused (veoauto, suur buss, väikese maja publikutribüün, kaasaegne helipark, töötavise nõuetele vastav kontorimööbel jne) ja jätkata sihtasutuse hoonete ning seadmete sanitaarremondi ja hooldust. Eriti kehvast seisusest on laopinnad.

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

Suuremaid soetusi pole võimalik teha jooksva aasta eelarve piirides. Tänu aastate jooksul tehtud õigetele otsustele on meil võimalik teha need soetused eelmiste perioodide tulemi arvelt.

Kultuuriministeeriumi remondirahade eraldamise komisjon rahaldas aastaks 2021 ühe meie taotlustest, mille tulemusena saime käesoleval aastal renoveerida väikese maja ukсед ja aknad. Hoonet on renoveeritud etappide kaupa ja nüüd on jäänud välisfassaadi viimistlus koos krohviparandustega. Muinsuskaitse on korduvalt sellele tähelepanu juhtinud, aga eelnevalt oli vaja lõpetada akende ja uste vahetus. Vahendeid välistöödeks taotlesime 2022. aastaks. Viimase aja ehitushangete maksumused on näidanud, et lisaks taotletud vahenditele peab teater lisama veel omavahendeid.

2022. aastal kohustas riik meid liituma riigi raamatupidamis- ja personalisüsteemidega ning sellega seoses vähendas meie tegevustoetust 30 tuhande euro võrra. Aasta on näidanud, et tegelikkuses ei vähenenud liitumisega meie töötajate töökoormus, vaid kohati isegi suurenes topelttöö. Lisaks sellele olime me ainus teater, kelle tegevustoetust vähendati veel 50 tuhande euro võrra põhjusel, et oleme sihtasutust seni hästi majandanud. Olukorras, kus riiklikult tõsteti kultuuritöötaja miinimumi 1400 euron, hoopis vähendati Rakvere teatri tegevustoetust võrreldes 2021. aastaga.

Lisaks aasta esimeste kuude haigestumistest tulenenud etenduste ärajäämisele vajutas 2022. aastale tugeva pitseri energiahindade tõus. SA Rakvere Teatrimaja elektrikulud suurenesid 161% ja küttekulud 346%.

Eelpool kirjeldatud põhjused ei võimaldanud aasta kokkuvõttes kuidagi sihtasutust tasakaalus eelarvega majandada. 2022. aasta näitas, et ilma riigitoetuse suurenemiseta pole enam võimalik sihtasutust põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks jätkusuutlikult majandada.

2022. aastal alanud Ukraina sõda ja energiahindade tõus mõjutas otseselt ka sihtasutuse soetuseid ja investeeringuid. Olime korduvalt olukorras, kus materjalide või toodete tellimused ei jõudnud meieni tähtaegselt ja hinnad pidevalt tõusid. Esimesel katsel väljakuulutatud veoauto hange nurjus, sest meeskonnakabiine toodeti vaid Ukrainas. Alles teisel katsel õnnestus hange läbi viia, aga tingituna tarnejärjekordadest saabub veok 2023. aasta lõpuks. Taotlesime 2022. aastaks vahendeid kultuuriministeeriumi remondifondist väikese maja välistöödeks, aga seekord vahendeid ei eraldatud.

Järgnevalt tegevused sihtasutuse funktsioonide lõikes: teater, kino, kohvik, muud üritused, galerii ja Baltoscandal.

2. TEATER

Paraku peab nentima sedasama, mida 2021. aasta tegevuskavas – eelmine aasta ei olnud koroonaeepideemia tõttu tavapärase ja täna on selge, et 2022 ei ole seda samuti. Küllastatavuse langus võrreldes viie aasta keskmisega (2015–2019) on olnud aasta esimest üheksat kuud silmas pidades 2020. aastal 44% ja 2021. aastal 62%. Nende numbritega on viinud nii üleriigilised piirangud kui ka etenduste ärajäämine teatrisiseste nakatumiste või lähikontaktsete tõttu. Rakvere Teatri väike trupp teeb meid ses suhtes eriti haavatavaks – olenevalt inimesest võib üks haigestumine halvata repertuaarist kolmveerandi. Seega, niipea kui välised olud seda võimaldavad, tuleb keskenduda publiku tagasivõitmisele. Selleks plaanime teha järgmist:

2022. aasta tegevust Rakvere Teatris halvasid haigused aasta kolmel esimesel kuul: ära jäi 32 planeeritud etendust, keskmisi arvestades tähendab see vaatajate arvu vähenemist umbes 4000 vaataja võrra ja piletitulu vähenemist kuni 60 000 euro võrra. See näitab veel kord, kui haavatav on teatri majanduslik ja kunstiline stabiilsus väikese püsitrupi tõttu – ühe näitleja haigestumine viib repertuaarist olulise osa lavastusi, ja kuna töötame pidevalt maksimumi peal, st etendused on planeeritud kolmes paralleelis, siis on asendused tihti võimatud.

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

- Vaatame üle repertuaari erinevate vanusegruppide ja teatriootusega inimeste seisukohast.
2022 oli Rakvere Teatri repertuaaris 23 lavastust.
 - * 2 lastelavastust ("Sirli, Siim ja saladused"; "Lohe linna all"), 2 noortelavastust ("See kõik on tema"; "Ki(i)vi südamel"), 1 koguperelavastus ("Robin Hood").
 - * 5 noorematele täiskasvanutele suunatud lugu: "Algus", "Ajurünnak", "Nagu peeglis", "Suvitusromaan", "Kasvatushoone".
 - * põlvkondadedevahelisi suhteid lahkavad "Katk. Est. Used", "Kuni ta suri", "Kõike head, vana Toriseja", "Nagu peeglis".
 - * 8 eesti algupäraga lavastust: "Katk. Est. Used" (K. Koppelmaa); "Ki(i)vi südamel" (J. Kimmel); "Lihtsalt rõõmuks" (trupi ühistöö); "Nipernaaditalv" (U. Lennuk / A. Gailit); "Robin Hood" (U. Lennuk); "Suvitusromaan (I. Hargla); "Sirli, Siim ja saladused" (A. Kivirähk); "Lohe linna all" (H. Rekkor / R. Reinaus).
 - * 5 komöödiat v komöödiasugemetega draamat: "Di ja Viv ja Rose"; "Kuni ta suri"; "Kõike head, vana Toriseja"; "Oi, Johnny"; "Tavaline ime".
 - * 4 vanemal kirjandusklassikal põhinevat lavastust: "Charlotte Löwensköld" (S. Lagerlöf); "Onu Vanja" (A. Tšehhov); "Rosmersholm" (H. Ibsen); "Tants" (originaalis "Surmatants", A. Strindberg).
 - * 2 euroopa näitekirjanduse uuemasse klassikasse kuuluvat teost: H. Pinter "Kasvatushoone"; I. Bergman "Nagu peeglis".
 - * 4 uusima draamakirjanduse esindajat: "Ajurünnak" (A. Loeb 2013); "Algus" (D. Eldridge 2017); "Di ja Viv ja Rose" (A. Bullmore 2011); "Ilma sinuta" (F. Zeller 2006).
 - * 2 muusikalist lavastust: "Lihtsalt, rõõmuks"; "Tavaline ime".
 - * Päritolumaa järgi on lisaks Eestile esindatud Ameerika Ühendriigid, Suurbritannia, Prantsusmaa, Norra, Venemaa, Soome, Rootsi, Valgevene, Ukraina.
- Teeme kampaania RT kliendikaardi ja infokirjaga liitumiseks ja juba olemasolevate klientide huvi äratamiseks – erinevad soodustused ja paketid nii sihtasutuse erinevate tegevusalade (teater – kino – kohvik) kui ka koostööpartneritega.
Tänaseks on Kaduviku kaardi bonusprogrammiga liitunud 2200 inimest, infokirja saamiseks on registreerinud 3200 inimest. Paraku ei olnud üldise kallinemise foonil võimalik teha ühtegi sooduskampaaniat. Siiski jätkus koostöö kõikide Rakvere hotellidega sooduspakettide pakkumiseks – hotellipakette kasutas ligi 500 klienti.
- Vaatame üle hinnapoliitika ja soodustuste süsteemi.
Hinnapoliitikas keskendume samuti Kaduviku kaardile, mis annab 25% soodustust teatris ning soodustused Teatrikinos ja kohvikus. Loobusime Partnerkaardi soodustusest, mis seni andis 10% soodustust. Säilitasime soodustused õpilastele, pensionäridele ja gruppidele.
- Liitume Rakveres plaanitava visitrakvere.ee süsteemiga, mis propageerib turistidele Rakveres toimuvat. Teeme koostööd haldajatega Rakvere Kultuuriaknas ja Puhka Eestis portaalis adekvaatse ja vigadeta info sisestamiseks.
Rakvere Teater on küll visitrakvere.ee süsteemiga liitunud, aga tehniliste tõrgete tõttu Piletimaailma programmiga ei ole siiani suutnud automatiseerida adekvaatse info edastamist. "Puhka Eestis" portaalis pole samuti andmete ülekannet, kõik etendused tuleb süsteemi kanda käsitsi, mida me ka teeme.
- Kaasajastame väljasõidupaikade infopanka eriti reklaami- ja teavitusevõimaluste väljaselgitamiseks, loome sidemed võimalikult paljude kohalike kanalitega – vallalehed, kultuurikollektiivid ja asutused, vallavalitsused jne.
2022 oleme kohalike kanalite loetelule lisanud maakondade kultuuriasutuste listid (kultuurimajad, kuhu me oma etendustega ei jõua, raamatukogud, muuseumid), keda teavitame igakuiselt nende maakonda jõudvate etenduste asjus. Samuti oleme otsinud

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

välja kohalikud sotsiaalmeedia kanalid (FB grupid, kodulehed), kus teeme aktiivset teavitustööd.

- Viime läbi publiku-uuringu.
2022. aasta jaanuaris-veebruari läbi viidud publiku-uuringus osales 1379 inimest, mis on meie publikuküsitluste rekord ja esinduslik valim. Huvipakkuvad ja uued tendentsid võrreldes 2016. aasta uuringuga olid, et enim mõjutab teatrisse tuleku otsust paeluv teema (seni läbivalt esikohal lemmiknäitleja). Teatrisse tulekut takistavad pea võrdselt: kõrge piletihind, see, et lavastused ei paku huvi, ja puuduvad transpordivõimalused. Esimene ja kolmas mõjutavad meid kui väljasõiduteatrit otseselt – maapiirkondades ei saa piletihind olla linnadega võrdne ja inimeste kodukohale võimalikult lähedale jõudmine on ülioluline. Rõõmustav oli tendents, et suurim publikusegment oli eluaastates 35–49 (580 vastanut), neile järgneb 50–64 (440), kõik muud vanusegrupid on väiksemad ning see näitab, et rohkem tuleb tegeleda päris noorte eagruppidega ning elanikkonna üldise vananemise taustal tuleb vaagida, miks nad vähe teatrisse jõuavad.
- Osaleme üle-Eestilistel ja kohalikel müügiüritustel nagu TourEst, Rakvere linna päevad, Paide Kultuurilaat jne.
2022 jäi plaanitud TourEst ära. Rakvere linna päevadel ei olnud meil midagi müüa, sest meie lavastus „Robin Hood” oli selleks hetkeks juba välja müüdud. Paide Kultuurilaadal osalesime *online*-pakkumistega.
Organisatsioonisisese eesmärgid, mis on seni taas normaaltingimustes proovimata, on osaliselt samad, mis 2021:
- kuna Covidi tõttu on kuhjunud mängimata repertuaari, siis tuua välja vähem uuslavastusi kui tava-aastatel (9–10 asemel 7);
Uuslavastusi oli 8, plaanitule lisandus noorte näitlejate Jaune Kimmeli, Rainer Elhi ja Märten Matsu stuudiotöö "Ki(i)vi südamel". Stuudiotöö oli küll planeeritud, aga ilma surveta see publiku ette tuua. Kuna töö vääris ka publikule näitamist, siis lisandus üks uuslavastus Rakvere piiritusevabrikus.
- planeerida pikem lavaaeg enne esietendust lavastuste kunstiliseks ja tehniliseks viimistlemiseks;
See eesmärk on täidetud, kõik esietendunud lavastused said vähemalt 10 päeva segamatut lavaaega.
- vältida inimeste ülekoormatust detailsema etteplaneerimisega – selle eesmärgi saavutamisele on aidanud kaasa teatrite ressursiplaneerimise programm Lydian, mis on poole aasta vältel tõestanud oma kasutegurit. Programmi on soov edasi arendada nii, et seda saaks autonoomselt kasutada erinevate osakondade töö jaoks, mis hõlbustaks samaväärselt teatriga teenindusosakonna ja kino tööd;
Planeerimine on aastal 2022 tõepoolest jõudnud selleni, et 2022. aasta novembris oli valmis kogu 2023. aasta esimene poolaasta. Etendustegevusega seotud inimestel ei esinenud ületunde ning tänu süsteemile saab operatiivselt lahendada ka vähese puhkeajaga seotud juhtumid. Programmi täiendamiseks puuduvad vahendid ja 2022 ei õnnestunud neid ka kusagilt kokku hoida.
- võimalikult suur osa repertuaarist peab olema esitatav väljasõidupaikades – eriti tulised on siinkohal debatid materjalide puhul, mille eesmärk ei ole pelgalt meelelahutuslik, vaid kunstilise elamuse loomiseks on vaja sisu ja visuaali täpset koosmõju. Väljasõit tähendab paraku isegi teatrimajades pea alati kohandumist, väiksemate detailide ohverdamist.
Rakvere Teatri mängukavas oli 2022. aastal 23 lavastust, millest kahega ("Tavaline ime" ja "Lohe linna all") ei olnud planeeritud väljasõite, vaid oli antud loomingulistele meeskondadele vabad käed kasutada lavatehnika ja valguspargi kõiki võimalusi. Kõik ülejäänud lavastused mängisid statsionaarile lisaks ka väljasõitides.

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

- jätkata eelkavandite süsteemiga, st enne ametlikku kavandite vastuvõtmist tutvustavad lavastaja ja kunstnik oma ideid veel viimistlemata vormis – teatri tehnilised juhid saavad anda tagasisidet, mis antud idees võib osutada küsitavaks. Samuti on eelkavandite pealt võimalik alustada materjalide otsinguga;

Eelkavandite süsteem toimib.

- kui väljastpool Rakvere Teatrit tulevate lavastajate graafikud seda võimaldavad, jätkame süsteemiga, kus ühes kuus on üks uuslavastus – selline rütm on ennast õigustanud kogu maja töö korraldamisel (töökojad, reklaam ja teavitus).

2022 ettenähtud ajakava toomis, va lavastusega "Ki(i)vi südamel", mis tuli repertuaari plaaniväliselt.

Kõike eelnevat arvesse võttes on numbrilised eesmärgid 2022. aastal järgmised:

- publikuarv 45000 (arvestades, et aasta esimestel kuudel ei ole pandeemia-olukord ilmselt normaliseerunud);

Publikut kogusime 48 870, mis on 3870 rohkem kui plaanitud ja 16 983 rohkem kui aastal 2021.

- 7 uuslavastust;
8 uuslavastust.
- žanriline ja vormiline mitmekesisus;
Lisaks traditsioonilistele draamalavastustele 2 muusikalavastust, 2 keskkonnateatri lavastust "Ki(i)vi südamel" Rakvere piiritusevabrikus ja "Robin Hood" Lammasmäel.
- väljasõitudes 40–45% etendustest.
Rakvere Teater andis 283 etendusest 122 ehk 43% väljaspool statsionaari. Väljasõiduetendustest omakorda 61% etendusi oli maakondades ja 39% teatrilinnades.

Rakvere Teatri 2022. aasta repertuaari fookuses on tavapärasest enam maailmadramaturgia lood, nii uued kui klassikalised, mis avavad jätkuvalt inimolemust ja -elu tema mitmetes tahkudes.
2022. aastal esietendus Rakvere Teatris 8 uuslavastust.

Välisdramaturgia suurkujud

Repertuaari tuuma moodustavad välisdramaturgia suurkujud – tuntud ja tunnustatud autorite materjalid – draama ja komöödia.

19. sajandi näitekirjanduse ühe olulisima autori Henrik Ibseni „Rosmersholm” räägib vanas mõisas toimuva müstilise loo, kus saavad kokku armastus ja poliitika. Läbi tänapäeva näitekirjaniku Duncan Macmillani dramatiseeringu on lugu saanud kaasaegsema ja ajakohasema dialoogi, mistõttu ei räägi materjal enam niivõrd 19. sajandi aadlikest, vaid näitab üldistavamalt pilti inimolemusest. Märtsi alguses suures saalis lavale jõudva „Rosmersholmi” lavastab Peeter Raudsepp, kunstnik on Yana Khanikova.

„Rosmersholm” esietendus teatri suures saalis 4. märtsil 2022.

Ka Peter Shaffer on näitekirjanduse klassik. Tema „Must komöödia” on autori üks mängitumaid ja armastatumaid situatsioonikomöödiaid. Loo lähtepunktiks on elektrikatkestus, mis jätab kogu toimuva pimedusse (siiski mitte publiku jaoks) ning näitab seeläbi ootamatult kaootilist, ent vaimukat rida sündmusi, mis juhtuma hakkavad. Ka selle loo toob suures saalis publiku ette Peeter Raudsepp, esietendus sügisel 2022.

17. septembril 2022 esietendus teatri suures saalis Peeter Raudsepa lavastatud Amelia Bullmore'i tragikomöödia „Di, Viv ja Rose” kolme naise eluaegsest sõprusest.

Inglise ja vene kaasaegne näitekirjandus

Inglise kaasaegset draamat ei ole mõnda aega Rakvere Teatri lavalaudadel olnud, nüüd jõuab

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas materjale järjestikku publiku ette kaks. David Eldridge'i „Albus” on tänapäevane lugu kahe üksiku 40ndates inimese kohtumisest, nende hirmudest ja üksindusest, ent ka lootusest. Tabavalt humoorika, südamlikult inimliku loo lavastajaks on Tiina Mälberg, kunstnikuks Liina Tepand. Osades Silja Miks ja Andres Mähar Vanemuise, esietendus 28. jaanuaril 2022 Rakvere Teatri väikses saalis.

„Albus” esietendus plaanipäraselt 28. jaanuaril väikses saalis.

Ka Aaron Loebi „Mõttestarendus” („Ideation”) näitab kaasaegset maailma, ent hoopis teise külje pealt. Lavastuses kohtub publiku grupi ühe firma konsultantidega, kes tegelevad millegi salajase, ehk isegi keelatudga. 90 minuti pärast on algamas videokõne, kus nad peavad oma ideid esitlema, ent palju on veel, mis vajab läbi rääkimist ja lahenduste leidmist. Koomiliseks trilleriks nimetatud lavaloo toob sügisel teatri väikses saalis publiku ette Taago Tubin.

Näidend esietendus 14. oktoobril väikses saalis pealkirja all „Ajourünnak”.

Nadežda Ptuškina on vene teatrite enimmärgitud autor. 2018. aastal jõudis Rakvere Teatri repertuaari tema lüüriline komöödia „Kuni ta suri”. Seekordne materjal „Pisa torn” näitab publiku ees ühte keskeas paari, kes väga pikalt koos olnud, kuid nüüd on naine otsustanud mehe juurest ära minna. Abielusuhete traagikat ja koomikat põimiv lugu jõuab Robert Annuse lavastuses publiku ette samuti sügisel 2022 teatri väikses saalis.

See näidend asendus kodumaise materjaliga.

Omadramaturgia

Kodumaist päritolu lugusid jõudis 2022. aastal Rakvere Teatris lavale kaks.

Urmas Lennuki kirjutatud ja lavastatud „Nipernaaditalv” lähtub August Gailiti romaaniklassikast „Toomas Nipernaadi”, kujutledes vanaks saanud peategelast vaatamas oma elule tagasi kahetseval, lunastust otsival pilgul. Esietendus toimus 18. novembril 2022 väikses saalis.

Jaune Kimmeli kirjutatud ja lavastatud „Ki(i)vi südamel” oli kahe näitlejaga psühholoogiline põnevik sõprusuhtest, mis pannakse ettearvamatul kombel proovile. Mängiti Rakvere Piiritusetehase pärmisaalis, esietendus toimus 16. septembril ja viimane etendus 2. novembril.

Klassikalised koguperelood

Publiku ette jõuavad ka kaks koguperelugu. Esimene neist, „Robin Hood”, pidi esietenduma juba möödunud suvel, kuid saab lavaküpsiks 2022 suvel Lammasmäe Puhkekeskuses. Urmas Lennuki kirjutatud ja Taavi Tõnissoni lavastatud lugu räägib kangelaslikkusest, ebaõiglusele vastu astumisest ja loomulikult armastusest. Suurejoonelises lavastuses teeb kaasa peaaegu kogu Rakvere Teatri trupp.

Varem koroonaviiruse tõttu edasi lükkunud „Robin Hood” esietendus Lammasmäe Puhkekeskuses 17. juunil 2022.

Talviseks lastelooks on Eesti klassika „Kunksmoor” – lugu müstilisest tillukesel saarel elavast suure südamega Kunksmoorist ja tema juurde sattunud kaptan Trummist. Lavastuse meeskond on veel selgumisel.

Talvise lastelooa tõi teater välja Helen Rekkori lavastatud ja Reeli Reinausiga Ukraina muinasjuttude põhjal kahasse kirjutatud muusikalise koguperetüki „Lohe linna all”. Varju-, maski-, objekti- ja füüsilise teatri võtteid kasutav jõuluperioodi lavastus esietendus 10. detsembril suures saalis.

Eelmistest hooaegadest ülekanduvad lavastused (esietenduse aeg)

- „Ingel”, lavastajad ja koreograafid Renee Nõmmik ja Tiina Ollesk (10.12.2021);
Plaanitud mängukorrad jäid ära osatäitja vigastuse tõttu.
- Janno Põldma „Lepatriinude jõulud”, lavastaja Urmas Lennuk (08.12.2021);

Lavastust mängiti ainult 2021. aasta jõuluperioodil.

- Indrek Hargla „Suvitusromaan”, lavastaja Aare Toikka (15.10.2021);
Lavastus võeti novembris mängukavast maha.
- Harold Pinter „Kasvatushoone”, lavastaja Hendrik Toompere (08.10.2021);
Lavastus võeti juunis mängukavast maha.
- Karl Koppelmaa „Katk.Est.Used.”, lavastaja Karl Koppelmaa (09.09.2021);
Lavastus võeti mais mängukavast maha.
- Jevgeni Švarts „Tavaline ime”, lavastaja Eili Neuhaus (27.08.2021);
Lavastus võeti novembris mängukavast maha.
- August Strindberg „Tants”, lavastaja Veiko Õunpuu (12.02.2021);
Lavastus võeti juunis mängukavast maha.
- Ray Cooney „Oi, Johnny”, lavastaja Peeter Raudsepp (16.01.2021);
- Andrus Kivirähk „Sirli, Siim ja saladused”, lavastaja Mari Anton (09.12.2020);
- Urmas Lennuk, Selma Lagerlöf „Charlotte Löwensköld”, lavastaja Urmas Lennuk (05.09.2020);
Lavastus võeti veebruaris mängukavast maha.
- Tuomas Kyrö „Kõike head, vana toriseja”, lavastaja Eili Neuhaus (07.08.2020);
- Kontsertlavastus „Lihtsalt, rõõmuks”, idee ja teostus Margus Grosnõi, Teno Kongi, Silja Miks, Madis Mäeorg, Vootele Ruusmaa, Toomas Suuman, Imre Õunapuu (21.02.2020);
- Florian Zeller „Ilma sinuta”, lavastaja Peeter Raudsepp (31.01.2020);
- Anton Tšehhov „Onu Vanja”, lavastaja Eili Neuhaus (04.10.2019);
- Ingmar Bergman „Nagu peeglis”, lavastaja Madis Kalmet (13.09.2019);
Lavastus võeti aprillis mängukavast maha.
- Nadežda Ptuškina „Kuni ta suri”, lavastaja Peeter Raudsepp (16.11.2018);
- Andrei Ivanov „See kõik on tema”, lavastaja Helen Rekkor (13.01.2017)

3. KINO

2022. aastal on kino avatud viis päeva nädalas ja koolivaheaegadel kuus päeva. 2021. aasta vaatajanumbreid nii Rakveres kui kinodes üle Eesti arvesse võttes võib 2022. aastal oodata kinokülastajaid ligi poole vähem kui varasematel aastatel. Sellegipoolest üritame iga nädal võimalikult erinevaid filme publikule vaatamiseks pakkuda. Iga kuu võib oodata esilinastumas vähemalt 20 uut filmi.

Päevadel, mil kino on suletud tavapublikule (E–T) säilib võimalus kasutada maja eriüritusteks ja konverentsideks. Oktoobrikuu alguses jätkab LGBTI+ filmifestival Festheart. Filmitootjate- ja levitajatega koostöös soovime pakkuda Rakvere publikule ka edaspidigi võimalust kohtuda filmitegijatega: režissööride, stsenaaristide, näitlejate ja teistega.

2022. aastal oli kino avatud viis päeva nädalas ja koolivaheaegadel kuus päeva. Kogu aasta jooksul linastus 174 erinevat filmi, mida külastas kokku 46 013 inimest, mis on võrreldes koroonaeelsete aastatega kindlasti vähem, kuid moodustas siiski 1,92 % (kõik Apollo kinod kokku moodustasid 69 % ning kõik Cinamoni kinod kokku olid ligi 6 %) vaatajate turuosast üle Eesti. Enim vaatajaid oli aprillis, kui linastus Apteeker Melchiori triloogia esimene osa, ning kaks järgmist vaatajaterohkeimat kuud olid: september, mil linastus Melchiori teine osa „Apteeker Melchior. Viirastus” ja populaarse raamatu põhjal valminud „Kus laulavad langustid”; oktoobrikuu vaatajamagnetiks oli eesti film „Kalev”. Suurima saalitaituvusega filmiks 2022. aastal osutus detsembrikuu lõpus linastunud „Avatar: Vee olemus”, mille iga seanss oli ligi 97 % välja müüdud. Aprillikuul kolmandal nädalal oli vaatajatel võimalik näha

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

igal kinopäeval ühte filmi, mis võitis 2022. aasta Oscarite jagamisel auhinna. Taaskord olid ekraanil „King Richard: kasvatades tšempioneid”, „Drive my Car”, „Belfast”, „Düün” ja animafilm „Encanto”. Septembrikuus leidis positiivset tagasisidet võimalus vaadata kahte Melchiori trilooгиasse kuuluvat filmi järjest. Filmisõpradel oli võimalik ära näha 50. juubeli puhuks restaureeritud kujul kinoklassikasse kuuluv „Ristiisa” ning Avatari seeria 2009. aastal tehtud filmi esimene osa. Lisaks kõikidele suurt tuntust kogunud eesti filmidele, mida on juba mainitud (lisaks nt „Tagurpidi torn”, „Soo” jpt), olid kavas ka Eestis tehtud dokumentaalfilmid: „Raul Vaiksoo: pätt või pühak”, „Vaino Vahingu päevaraamat” ning lühifilmide kogumik „Ma olen naine, ma saan hakkama”. Enne suvise vaheaja algust ja sügise alguses on osadel kooligruppidel kujunenud tavaks teha ühisküllastusi kinno, suuremate gruppidega küllastati ka eraseansse. Arvestades seda, et üle Eesti pole kinod veel jõudnud tagasi koroonaaegsele tasemele vaatajanumbrite osas, on Rakvere kinol läinud päris hästi – vaatajaid on jagunud nii kodukootud filmidele kui ka Hollywoodi hittidele.

4. KOHVİK

Teatrikohviku peamine funktsioon on teatrile lisaväärtuste pakkumine, esmatähtis on etenduste publiku ja kohvikuürituste teenindamine, valvelauana tegutsemine ja kassa toetamine piletimüügiga. Lisaks igapäevase toitlustuse pakkumine nii majarahvale kui ka väljast tulnud klientidele ning tellimisel erinevate ürituste ja gruppide teenindamine, ettellimisel etendusepublikule õhtusöökide pakkumine. Lisaks pakume küllastajatele rohkem võimalust ette tellida ja arveldada juba enne etendusele saabumist, et vähendada järjekorras seismist. Otsime võimalusi, et seda kõike teha tellijale lihtsaks ja mugavaks (kodulehelt otse tellimise ja maksmise lahendus). Teatrikohvik pakub kohvi- ja lõunapause, aga ka õhtusööke seminaridele, konverentsidele, koolitustele, mis toimuvad teatris, kinomajas ja rahvamajas ning grupitoitlustust vastavalt soovidele ja võimalustele.

Sisuliselt heal ning huvitaval tasemel tegutsemiseks peab olema aasta kokkuvõttes teenitud kasum. Jätkuvalt peame oluliseks kohviku aktiivset turundustegevust. Jätkame varem alustatud teemanädalate või -päevadega, mis oleks seotud majas toimuvate etendustega või kalendris märgitud tähtpäevadega (mardi-, kadri-, vastla- ja sõbrapäev vms). Vahetame jõudumööda välja inventari, hangime juurde või uuendame töövahendeid ja toidunõusid. Eesmärk on pakkuda mitmekesisist menüüd, olla paindlik ja tulla vastu tellijate soovidele. Läbi teenindajate sisekoolituste plaanime tõsta teeninduskvaliteeti, et võita juurde uusi kliente ja suurendada müüki.

Uue algatusena plaanime kord kuus teha koostöös kinoga lastepühapäevi, kus menüüs on laste lemmiktoidud (friikartulid, pannkoogid, frikadellisupp, viinerid, kananagitsad) ja pärast söömist kinoseanss (kui kinos on lastele mõeldud filmid).

2022. aasta oli kohvikule keeruline seoses Covid piirangutega aasta alguses. Samuti oli palju personali haigestumist, millest tulenevalt tuli pidevalt tegeleda asendava personali leidmisega. Suutsime olukorra lahendada positiivselt ilma suuremate tõrgeteta igapäevatöös. Jätkasime teemapäevade ja -nädalatega, mis on seotud aastaegadega, rahvakalendri tähtpäevade ja etendustega. Seoses teatrimaja sünnipäevaga veebruaris tuli uudistootena müüki Kaduviku kook, mis leidis kõlapinda ka meedias. Maikuu lisandus juurde teine oma maja kook, milleks sai Teatrimaja kook. Koogid on kohvikus klientide seas populaarsed, kuna need on ainulaadsed ja neid on võimalik osta ainult Rakvere teatrimajast. Vahetasime välja rendikohvimasina, et tagada etendustel küllastajatele kiirem ja kvaliteetsem kohvielamus. 06.–09.07. toimus Baltoscandal, milles kohvik aktiivselt osales. Keskkonnajalajälje vähendamiseks võtsime kasutusele pandipakendi süsteemi. Pakkusime toitlustust nii sise- kui ka välikohvikutes.

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

Tegime pidevalt koostööd tarnijatega hindade kujundamise osas. Suvel vedasime ühist projekti Kafo ja Premia'ga, kus iga kuues kohv oli tasuta ja saime soodushinna kindlale jäätisele. Keerulises majanduslikus olukorras andsime parima, et hoida kohviku müügihinnad optimaalsena. Tegelesime toitlustusega ka väljaspool teatrimaja (*catering*). 19.-24.09. osales teatrikohvik Rahvustoitude ja -kultuuri festivalil "Kamalammas".

Uue hooaja alguses töötasime välja uued õhtusöögi- ja vaheajapakkumised, et pakkuda klientidele vaheldust. Jõuludeks töötasime välja uue 4-käigulise õhtusöögimenüü ja vaheajapakkumise.

Kohviku teatrisümboolikaga veinide valik täienes teatri vahuveinide näol.

Jätkuvalt ja järjepidevalt tegeleme inventari uuendamisega ja teenindava personali koolitamisega, et tõsta Rakvere teatrikohviku teeninduskultuuri ja toodete kvaliteeti.

5. LISAÜRITUSED

5.1 Sariüritus „RT vestleb”

„RT vestleb” on Rakvere Teatri lavastustega seotud kohtumiste sari.

Seoses fookuses oleva lavastusega vesteldakse sundimatus õhkkonnas lavastuse ja lavastusest tõukuvatel teemadel, avaldatakse arvamust nähtu kohta, küsitakse lisa külaliselt ja lavastajalt. Vestlust modereerib vastavalt teemale valitud isik. Tavaliselt võtab vestlusest osa kas külalisena või publiku hulgast ka lavastaja, võimalusel liituvad äsja laval olnud näitlejad. Vestluse külalised on valitud vastavalt teemale. Vestlusõhtu toimub traditsiooniliselt teatrikohviku vabas õhkkonnas, suurema publikumi korral otse laval.

Vestlusringi on oodatud ka need, kes on lavastust varem näinud, samuti need, keda lihtsalt huvitavad lavastaja mõtted, ülesseatud teema või intrigeeriv külaline. Oluline on märkida, et tegemist pole „kohtumisõhtuga”, vaid vestlusringiga, et ärgitada publikut kaasa mõtlema ja mõtteid avaldama selle üle, mida nad tegelikult ja vahetult nähtust arvavad. See arendab kohalikku kultuurielu, eesti teatrikultuuri tervikuna ja valmistab ette teadlikumat ja avatumat vaatajat julgemateks katsetusteks tulevikus. Teatripraktik saab tööks vajalikku tagasisidet ja huvitavaid ideid ning Rakvere Teater saab kuulnud mõtteid kasutada oma edaspidise repertuaari kujundamisel. Üritused on kõigile tasuta ja vestlusi saab järelle vaadata ERRi kultuuriportaalis, mille link ilmub ka teatri kodulehele.

2022. aasta jooksul toimus üheksa vestlust. Alustasime aastat Juhan Smuuli sajanda sünnipäeva auks peetud kavaga „Juhan Smuul 100”. Urmas Lennuk ja Argo Aadli jutustasid Smuuli eluloost põnevamaid seiku, lugesid tema tekste ja laulsid Smuuli tekstidele loodud laule. Aasta tõmbasime kokku, vastupidi, verivärskete näitekirjaniku Max Rootsmäe tutvustamisega publikule ja tema esiknäidendi „Ma sündisin koos päikesega” ettelugemisega Rakvere Teatri trupi poolt. Üritus toimus Eesti näitekirjanduse arendamise mentorprogrammi raames.

Sinna vahele jäid väga populaarseks osutunud ja algselt vaid paarile korrale planeeritud kohtumisõhtud veebipolitseiga enne „See kõik on tema” etendusi, kus räägiti veebiohtude ja -ohutuse teemal, mis on antud lavastuse teemadeks. Viimaste vastu tekkis koolidel ja lapsevanematel lausa selline huvi, et jätkame nendega ka aastal 2023.

5.2 Sariüritus „RT muusika“

Rakvere Teatri sari „RT muusika” kätkeb endas teatri poolt korraldatavaid muusikaüritusi. Hooaja lõikes püüame hoida kindlat raami korraldatavatel üritustel. Aasta jooksul püüame vastavalt tingimustele tuua publikuni vähemalt viis kontserti. Kõik sarja kontserdid on nii sisu kui sihtgrupi poolest omanäolised, mis annab võimaluse tuua teatrisse taas väga eriilmelist publikut.

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas
2022. aastal keskendume oma muusikaüritustega sellele, mis teatris põhiline – lavastustele. Lähtume muusikaürituste korraldamisel lavastustest ning lavastustes käsitletavatest teemadest ja inimestest. Senini oleme läbi muusika esitlenud Rakvere Teatri endiseid ja praeguseid töötajaid ning ka meiega tööalasel seotud olnud muusikuid. Nüüd lähtume lavastuse teemadest, inimestest ja materjalidest ning kutsume esinema muusikuid nii teatri seest kui ka väljastpoolt. Ning kui muusikamaailm pakub midagi tõeliselt erilist, siis püüame ka selle meie publikuni tuua.

RT muusika sari oli aastal 2022 väga kirev. Aasta sisse mahtus kuus eripalgelist kontserti. Alustasime aastat meie oma näitlejate Imre Õunapuu ja Margus Grosnõi ning nende sõprade humoorika kontsertkavaga Contra tekstidele „Naistepäev... üle aiste lööma läen”. Sealt edasi lõpetasime teatri sisehooaja hooga ja tantsulise kontserdiga möödunud aasta popimalt ja auhinnatuimalt ansambli Puuluup.

Kesksuvel käis meil oma debüütalbumit esitlemas Rakvere juurtega hingelist muusikat viljelev ansambel Peegelpilt. Sügisel alustasime uut hooaega „Di ja Viv ja Rose” esietendusele pühendatud nostalgiahõngulise Singer Vingeri kontserdiga hooaja avapeol.

Novembris tõi meie külalishäädik Elina Reinold Rakvere Teatrisse külla oma sõbrad Karmoškakamraadid, kelle meelelahutuslikust laulu- ja karmoškajämmist said osa kõik, kes vähegi teatrikohvikusse mahtusid. Aastale panime punkti jõuluaega kaunisti sobinud „Šansoon ja tango” albumi esitlusega Allan Jakobilt ja Erkki Otsmanilt.

Need eripalgelised kontserdid tõid meile majja väga mitmekülgset publikut ning esindatud olid nii laulvad näitlejad, kadunud pojad, kõige tunnustatumad muusikud antud ajas kui ka Rakvere päritoluga verivärsked esinejad muusikamaailmas.

5.3 Sariüritus „RT muusikaviktoriin”

Meelelahutuslik, ent hariv võistkondadevaheline kuuldeline mõttesport, mis ühendab erineva generatsiooni ja huvigrupi inimesed, kes peavad lugu muusikast. Avardab ja aitab kujundada muusikalist maitset ning juhatab seni avastamata muusikani. Iga viktoriin seab võistkonnad pingeritta. Välja selgitatakse parim meeskond nii kuu kui ka hooaja lõikes. Läbivalt on osalejate huvi olnud progresseeruv ja leidnud laialdast kõlapinda. 2022. aastal jätkub sügisel alanud muusikaviktoriini seitsmes hooaeg. Huvilised on viktoriini üles leidnud ning nii käib igakuiselt kohal keskmiselt 10 võistkonda.

Kui viimastel aastatel vedas muusikaviktoriine helimeeste duo, siis aastal 2022 on viktoriinide koostajad ja läbiviijad helitehnik Andres Raja ja näitleja Imre Õunapuu.

Muusikaviktoriinid toimusid taas aasta jooksul regulaarselt üheksal korral. Osalejate arv on jäänud keskeltläbi kümnele võistkonnale ehk teatrikohviku maksimaalse mahutavuse piirimaile. Jätkame võimalikult regulaarselt, vastavalt oma mängu- ja proovikava võimalustele.

5.4 Imagoloogilised üritused

Kogukonnale lähendamise ja ühtlasi turundusega haakuvad ka imagoloogilised üritused, mis on seotud uuslavastustega, mis leiavad oma konkreetse sisu ja vormi lavastust ettevalmistava meeskonna ja teatri korraldusosakonna visioonikoosolekutel. Lisaüritustele on tavapäraselt kaasatud ka Rakvere Teatri näitlejad.

Hooaja algus ja lõpp tähendavad teatrile traditsioonilist üritust, kus tutvustatakse linnarahvale uut hooaega või siis juhitakse tähelepanu sisehooaja lõppemisele ja suveetenduste algusele. Üritused on vajalikud nii turunduslikust aspektist kui ka selleks, et lähendada kogukonda teatrile.

Pingelisest eelarvest ja tihedast proovi- ja mängukavast lähtuvalt ühendasime sel aastal oma sarjade ja tähtpäevade üritused, et hoida kokku nii aja-, inim-, ruumi- kui ka

finantsressurse.

Aasta alguses teatri sünnipäeval üllatasime teatrikülastajaid uue Kaduviku koogi tutvustamise ja publikule pakkumisega.

Suvelavastusele „Robin Hood” vastu minnes lõpetasime sisehooaja väikses majas toimunud pidustusega „Puu taga Hood”, kus põhiesinejaks oli RT muusika sarja raames ansambel Puuluup ja teatri poolt oli publikule õhtu jooksul palju erinevaid meelelahutuslikke auhinnamänge ning õhtu lõpetasid Rakvere Teatri näitlejate DJ-setid ja tantsupidu. Sügisel alustasime oma 83. hooaega muusikalise pühendusega esimestele esietendustele „Di ja Viv ja Rose” ning „Ki(i)vi südamel”. Põhiesinejaks oli RT muusika sarja alt Rakvere Teatri kadunud poeg Hardi Volmer ansambliga Singer Vinger ning õhtu lõppes tantsupeoga meie näitlejate mängitud muusika saatel.

Lisaks toimub RT muusikaviktoriinist inspireerituna teatrikohvikus ka uus filmiviktoriinisari, mida viivad läbi kohalikud noormehed väljaspoolt teatrit, kuid organisatoorse poole pealt teeme tihedat koostööd ja toetame viktoriinide toimumist igati.

5.5 Sariüritus „RT kool”

2022. aastast alustame täiendavate finantsiliste võimaluste leidmise korral uue sarjaga „RT kool”, mille raames püüame vähemalt neljal korral aastas korraldada õpitoa või loengu, kus räägitakse kas teoorias lavastustega seotud või teatris päevakohastest temadest või omandatakse sellest lähtuvalt praktilisi oskusi. Püüame sihtgrupi osas olla mitmekülgsed ning kutsume koolitusi läbi viima inimesi nii teatri seest kui ka väljastpoolt.

Kuna täiendavaid finantsilisi võimalusi ei tekkinud ning uue sarja ellutoomine ei olnud meie põhitöö ja juba toimivate ja toetusi saavate sarjade kõrval siiski mõistlik, siis otsustasime seda hetkel veel mitte teha, jättes selle mõtte tuleviku tarbeks.

6. GALERII

2022. aastal jätkame kujutava kunsti näitustega teatri suure ja väikese maja fuajeedes ning kohvikutes. Aastas planeerime 6–8 suuremat näitust, mida eksponeeritakse kuni kaks kuud. Lisaks väiksemad satelliitnäitused suure ja väikese maja kohvikupindadel. Näituste ruumina on lisandunud teatrikino klaasfuajee. Nii toimub meie majades igal aastal keskmiselt 20 näitust, mis hõlmavad väga erinevaid kunstivaldkondi.

2022. aastal on kavas traditsiooniliselt teatrigaleriis mitmed eriilmelised suuremad maalikunsti näitused, mis hõlmavad ühe kunstniku mitmeid perioode ja stiile. Kohvikutes on esindatud sel aastal peamiselt graafika ja fotokunsti väljapanekud. Juba kuuendat aastat teeme veebruarikuus teatrigalerii klaasnišis ühe põneva ehtekunsti näituse. Jõulude ajal täitub maja tavaliselt lastepäraste näitustega, mis on seotud lastele mõeldud jõululavastusega.

Galeriitegevuse eesmärk on elavdada Rakvere kultuurielu, tuues siia mitmekesisist kunsti ja huvitavaid kunstnikke, samas saada majade interjöörid eriilmeliseks ja elavaks. Viimasel ajal on sagenenud koostöö kunstiopetajatega kohalikest koolidest, kes tulevad meeleldi klassidega vaatama meie majade kunstinäituseid. Ekskursioonide käigus arutleme läbi antud teoste ja kunstnike ka Eesti üldisest kultuurikontekstist ja tutvustame teatri uuslavastusi. Kunstinäituste järjepidev korraldamine tõmbab tähelepanu meie teatrile ja lisab positiivse kuvandi. Kunstinäituste avamise traditsioon toob teistsugust publikut teatrisse nii pealinnast kui ka mujalt Eestist. Jätkame koostööd kunstnike, disainerite ja kunstikoolidega. Oleme teatrina avatud erinevatele kunstiliikidele.

2022. aastal korraldatud näitused:

- 1) detsember 2021–veebruar 2022 Pusa „Roosa täpp ja valguse algus”, suure maja galerii;
- 2) detsember 2021–jaanuar 2022 Kaija Kesa „Tiivasirutus”, suure maja kohvik;
- 3) 17.01–17.03.2022 Are Tralla „Octo Botanica Reflection 2”, suure maja kohvik;
- 4) 02.02.2022 Leekpea „Nähtavad tunded”; suure maja galerii;
- 5) 05.02.2022 Indrek Jets „Unund barbaarsuse lumm” (ehted), galerii klaasnišš;
- 6) 08.03 2022 Olga Zulay „Minu head unenäod”, väikese maja fuajee;
- 7) 31.03.2022 Mauri Gross „Sadu”, suure maja galerii ja väikese maja fuajee;
- 8) 31.03.2022 Olga Zulay „Minu head unenäod”, Teatrikino galerii;
- 9) 03.06.2022 Alar Raudoja „Harjutusi iseseisvaks eluks”, suure maja galerii ja kohvik;
- 10) 04.07.2022 Kristi Leppik, Triin Simson „Femme Fatale”, suure maja galerii ja kohvik;
- 11) 02.09.2022 PhD Ivar Sakk ülevaade Eesti kultuuriplakatist „Hajumas adekvaatus”, suure maja galerii;
- 12) 15.09.2022 Kadri Tiganik fotolavastuste seeria, väikese maja fuajee;
- 13) 02.09.2022 Vadim Markov fotoseeria linnaruumilisest uuringust „Perifeeria võrdub keskpunktiga 2021”, suure maja galerii ja kohvik;
- 14) 05.10.2022 Aleksandra Lemke Soome fotokunstniku suureformaadiline seeria inimsuhetest, Teatrikino galerii
- 15) 02.11.2022 Karmen Mai Karus fotolavastuste seeria Tammsaare majamuuseumis „Päev uues kodus 2021”, suure maja galerii ja kohvik;
- 16) 02.12.2022 Krista Aren maalid 2022 ja digigraafika seeria „Olen Vesi”, suure maja galerii ja kohvik.

7. BALTOSCANDAL

Baltoscandal toimub 6.–9. juulil 2022. Nelja päeva jooksul näitame ligi 24 etendust kuni kolmeteistkümnelt esitajalt. Kavas on pakkuda vabaõhuetendusi: Alessandro Sciarroni (Itaalia) „Save the Last Dance for Me“ ja Yoann Bourgeois (Prantsusmaa) „Cavale“. Enamus lavastusi toimub siiski erinevates Rakvere saalides ja ruumides. Loodame näidata Hispaania trupi El Conde de Torrefiel lavastust „Ultraficción“, Lõuna-Korea kunstniku Jaha Koo lavastust „The History of Korean Western Theatre“, Euripides Laskaridise (Kreeka) „Titans“, Prantsuse trupi Compagnie d'autres cordes'i lavastust „Flesh“, Kertu Moppeli ja Draamateateri lavastust „Mefisto“ ja Üüve-Lydia Toompere ning Siim Tõniste lavastust „supersocial“.

Plaanime 1–2 lavastust, milles osalevad kohalikud inimesed ja mitteprofessionaalid. Mõlema projekti läbiviijateks ja lavastajateks on Eesti kunstnikud Liisa Saaremäel ja Henri Hütt koostöös Paide Teatri ja Kanuti Gildi SAALiga.

Etenduspaikadena kasutame Rakvere Teatri suurt ja väikest saali, kultuurikeskuse saali, Spordikirikut, Rahu tänava spordisaali jt.

Baltoscandali toetajad on Kultuuriministerium, Kultuurkapital, Rakvere linn, Prantsuse Kultuuriinstituut, Kulturstiftung des Bundes, Pro Helvetia, Flemish Government jne.

Rahvusvaheline etenduskunste festival Baltoscandal toimus 6.–9. juulil Rakveres. Lisapäevana korraldasime kaks etendust 10. juulil. Festivali kavas oli 13 erinevat lavastust, mängiti 36 etendust. Osalesid kunstnikud Prantsusmaalt, Kanadast, Lõuna-Koreast, Suurbritanniast, Belgiast, Saksamaalt, Itaaliast, Šveitsist, Ukrainast. Kinoprogrammis olid Milo Rau ja Gisele Vienne filmid ja ruumiantropoloogia installatsioonid erinevates asukohtades Rakvere linnas. Festivali kavas olid välis- ja kodumaised lavastused koondatud üksteist toetavaks tervikuks ja eelnevast veelgi rohkem aktiveeritud Rakvere linn, seda nii kogukondlike

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

lavastuste kui ka installatsioonide kaudu. Spetsiaalselt Baltoscandalile loodud lavastused, Liisa Saaremäel / Emer Värk "Sihtkoht teadmata 12 HMR" ja Henri Hütt / Jan Teevet "Esimene tants. Viimast korda. Rakvere", raamistasid seekordse festivali ja selle peateema, milleks kujunes keha ja masina kooslemise võimaluste uurimine.

Festivali kavas olid: Louis-Philippe Demersi ja Bill Vorni "Inferno"; Stefan Kaegi / Rimini Protokoll "Uncanny Valley"; Franck Vigrouxi "Flesh"; Franck Vigrouxi ja Kurt d'Haeseleeri "The Island"; Jaha Koo „The History of Korean Western Theatre“; Kim Noble'i "Lullaby for Scavengers"; Alessandro Sciarroni "Save the last dance for me"; Cardellini, Gonzalezi ja Riina Maidre "Golden Age" nn. rännaklavastus Rakvere Põhjakeskuses; Maria Metsalu "The Well"; Ene-Liis Semperi ja Tiit Ojasoo "72 päeva"; Eero Epneri, Mart Kangro, Juhan Ulfaki "Kas te olete oma kohaga rahul?"; Milo Rau film "The New Gospel" ja Gisele Vienne film "Jerk"; Liis Varese, Inga Saluranna, Renzo van Steenbergeni ja Kristjan Pütsepa ruumiinstallatsioonid ning Daria Khrystycki ja Bohdana Korohodi kõnniprojekt. Elektron.signali lokaalraadio saated, mis olid kuuldavad läbi neti ja otse jälgitavad festivalikeskuses.

Festivalil oli ligi 4600 vaatajat. Piletite hinnad hoidsime madalamad kui tavateatrite piletihinnad. Soodustused olid seeriapiletite ostjatele ja professionaalidele, ruumiinstallatsioonid ja Alessandro Sciarroni tantsuetendused olid tasuta.

Etendused toimusid Rakvere Teatri suures ja väikeses saalis, Spordikirikus, Rahu tänava spordisaalis, Rakvere linnavalitsuse saalis, Põhjakeskuses, ööklubis Carola, Tootmise tänava angaaris, Rakvere Gümnaasiumi aulas, Adoffi tänava kortermajas jne.

Baltoscandali toetajad on Kultuuriministerium, Kultuurkapital, Rakvere linn, Prantsuse Kultuuriinstituut, Goethe Instituut jt.

8. SUHTARVUD

	2022	2021
Varade rentaablus (ROA)	-0,05	3,39%
Omakapitali (netovara) rentaablus (ROE)	-0,05	3,73
Maksevõim üldine tase	4,6	5,48
Võõrkapitali ja netovara suhe	0,08	0,06

Varade rentaablus

on varade tulemuslikkuse näitaja (põhitegevuse tuleme jagatud varadega e. bilansi mahuga). Kuna sihtasutuse tulemisse on sissearvestatud sihtfinantseerimine, siis riigi poolt toetatava teatrina, mõjutas 2022.a -0,05% ROA-d, põhivara amortisatsioon, läbi eelnevate aastate põhivara investeeringute.

Netovara rentaablus

on asutajate investeeringute kasvu (tasuvuse) näitaja (aruandeaasta puhastuleme jagatud netovaraga). Samas sihtasutuse ja äriühingu tulemid pole omavahel päris võrreldavad. Kuna sihtasutuse tulemisse on sissearvestatud sihtfinantseerimine. 2022.a -0,05% ROE osutab pigem aruandeaastale eelnevatel aastatel saadud sihtfinantseeringutele.

Maksevõime üldine tase

on lühiajalise maksevõime iseloomustaja (likviidsete varade suhe lühiajalistesse kohustistesse), mis näitab mitu korda käibevarad lühiajalisi kohustisi katavad.

Arvestades asjaolu, et valdav osa käibevarast on otseselt raha kujul, viitab antud näitaja, 4,6 üliheale maksevõimele.

Võõrkapitali ja netovara suhe

on pikaajalise maksevõime näitaja (kohustised jagatud netovaraga) ja iseloomustab investeerijate riskimäära. Näitaja 0,08 viitab investeerijate peaaegu olematule riskimäärale.

SIHTASUTUSE RAKVERE TEATRIMAJA 2023. AASTA TEGEVUSKAVA

1. SISSEJUHATUS / OLUKORRA KIRJELDUS / LÄHTEPOSITSIOON

Tegevuskava ülesandeks on kirjeldada sihtasutuse Rakvere Teatrimaja (edaspidi sihtasutus) eesmärkide (arengukavalist) saavutamiseks vajalikke tegevusi.

Sihtasutuse peamiseks tegevuseks on uuslavastuste loomine kõigile vanuserühmadele, seades eesmärgiks nii sisulise kui vormilise mitmekesisuse kõrgel kunstilisel tasemel. Sihtasutusele on tähtis Eesti elanike kultuuriline teenindamine ja harimine nii maal kui linnas, mille tõttu on suur rõhk külalissetendustel üle vabariigi. Kõigile nendele tegevustele loob aluse pidev trupi kunstilise võimekuse arendamine, seda eeskätt nõudliku repertuaari kui ka näitejuhi tööd valdavate külalislavastajate abil.

Tegevuskava täitmisel on suurimaks väliskeskonna takistuseks kasvav inflatsioon ja jätkuvalt kõrged ja aimamatud energiahinnad. Viimased kaks aastat on näidanud, kuidas COVID-19 pandeemia peatas kõik meie tegevused ja muutis omatulu teenimise kiirelt olematuks. Aasta 2023 tegevused on jätkuvalt kaetud ebakindluse looriga ja peame arvestama ootamatustega kõiges.

Tegevuskava täitmisel on sisutegevuse suurimateks takistusteks oma eriala valdavate lavastajate puudus või vähene huvi ning näitetrupi napp kooslus. 2022. aastal oli trupi 18st koosseisulisest näitlejast kümnel repertuaaris 6–9 lavastust. See on erakordselt suur hõivatus, kui võrrelda teiste Eesti teatritega. 18 koosseisulist näitlejat ei kata teatri tegelikke vajadusi ja sunnib meid pidevalt kasutama külalislavastajaid ning valima väiksemate koosseisudega materjale. Külalislavastajad muudavad küll pildi publikule atraktiivsemaks, aga nende arvukus toob kaasa planeerimisprobleemid. Püsikoosseisu suurendamine omavahendite arvelt pole pideva pingelise eelarve juures võimalik.

Kultuuritöötaja miinimumpalga hüppeline tõus eelnevatel aastatel on pööranud pea peale teatri sisemise palgahierarhia. Riigipoolsed lisavahendid on tulnud miinimumi jõuliseks tõusuks ning see on söönud ära palgaastmestiku. Omatulu ei ole võimaldanud muu personali järeleaitamist sama tormakas tempos. Külalislavastajate, kunstnike ja näitlejate miinimumtasud on seotud otseselt kultuuritöötaja miinimumpalgaga ja nii on omatulu surve veelgi suurenenud. Sihtasutuse peamised sissetulekud on riigitoetus ja omatulu. Riigitoetust eraldatakse osaliseks tööjõu- ja halduskulude katmiseks. Omatulu moodustub piletitulust, muude tegevuste tulust (kohvik, kino, kontserdid), erinevatest toetustest ja sponsorlusest ning selle arvelt tuleb katta kõik muud kulud (olulisemad: lavastuskulud, soetused, reklaamikulud jne). Tööjõukuludeks eraldatav riigitoetus katab umbes 80% tegelikust vajadusest ja linnatoetus puudub üldse. Seega tuleb teatril ka osa nendest kuludest

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas katta muudest vahenditest. Mahtude vähendamine tooks küll kaasa väiksemad kulud, kuid samas ka tulude vähenemise. Piletihind on pidevalt tunnetuslikus maksimumis ning probleeme leevendavat hüpset ei ole võimalik teha. Muude vahendite kaasamisega tegeleme pidevalt, kuid eraldatavad summad on väikesed ja juhuslikud ning olulist leevendust ei too.

Hoolimata finantsilisest survest oleme täis indu, et hoida Rakvere Teatrit jätkuvalt kindlal kõrgetasemelisel kursil.

Tegevuse jätkamiseks on lähiajal vaja teha mitmed suuremad soetused (veoauto (riigihange toimunud ja auto valmib 2023. aasta lõpuks), suur buss, väikese maja publikutribüün, kaasaegne helipark, töötavise nõuetele vastav kontorimööbel jne) ja jätkata sihtasutuse hoonete ning seadmete sanitaarremonti ja hooldust. Eriti kehvas seisus on laopinnad. Suuremaid soetusi pole võimalik teha jooksva aasta eelarve piires. Tänu aastate jooksul tehtud õigetele otsustele on meil võimalik teha need soetused eelmiste perioodide tulemi arvelt.

Kultuuriministeeriumi remondirahade eraldamise komisjon rahaldas aastaks 2021 ühe meie taotlustest, mille tulemusena saime renoveerida väikese maja ukсед ja aknad. Hoonet on renoveeritud etappide kaupa ja nüüd on jäänud välisfassaadi viimistlus koos krohviparandustega. Muinsuskaitse on korduvalt sellele tähelepanu juhtinud, aga eelnevalt oli vaja lõpetada akende ja uste vahetus. Vahendeid välistöödeks taotlesime juba 2022. aastaks, aga toona taotlust ei rahuldatud. Viimase aja ehitushangete maksumused on näidanud, et lisaks taotletud vahenditele peab teater lisama veel omavahendeid vähemalt samas suurusjärgus.

Järgnevalt tegevused sihtasutuse funktsioonide lõikes: teater, kino, kohvik, muud üritused, galerii ja Baltoscandal.

2. TEATER

Foon

Nagu 2022. aasta tegevuskavas kardetud, ei olnud ka 2022 veel stabiilne aasta. Tänu Covid'i juhtudele trupis jäi perioodil jaanuar–märts ära 32 etendust. See vähendas piletitulu umbes 60 000 euro võtta. Samuti vähendas see publiku usaldust teatri vastu. Siiski on 2022. aasta viimastel kuudel (oktoober, november) märgata publiku huvi taastumist ja aasta lõpetame ilmselt pisut parema publikunumbriga, kui eelmises tegevuskavas plaanisime (plaan 45 000, tegelik 48 000). Etenduste ärajäämine on mõjutanud lavastuste mängutihedust ja mängukordade arvu, seega on taas päris suur osa repertuaarist ikka veel ära mängimata.

Publik, publik, publik

Eelnenust tulenevalt on uue hooaja fookuses jätkuvalt publiku tagasivõitmine.

Samas puudutab ümbritsev hinnatõus ja ebakindlus nii teatrit kui publikut üsna valusalt. Teater on sunnitud piletihindu tõstma ning ei ole sugugi kindel, et publik suudab sellega kaasa tulla.

Seame eesmärgiks kolme aastaga taastada covidi eelne külastatavus 63 000 külastust.

2023 – 50 000

2024 – 58 000

2025 – 63 000

Numbrilised eesmärgid:

- Publikuarv 50 000;
- 9 uuslavastust;
- 320 etendust;

*Täitmine on tegevuskava teksti lisatud paksus kirjas

- žanriline ja vormiline mitmekesisus;
- väljasõitude jätkumine väljakujunenud mahus (40–45% etendustest)

3. KINO

2023. aastal jätkab kino tavapärase korraldusega – oleme avatud viis päeva nädalas ja koolivaheaegadel kuus päeva. 2022. aasta energiakriisi ja kõrget inflatsiooni arvesse võttes tuleb arvestada sellega, et tavapärase kinopublik võib kino külastamise asemel suunata oma rahalised vahendid äraelamisele. Äkiline hinnatõus 2022. aastal mõjutab nii kino kui ka külastajaid tuleval aastal. Kinopileti hinnale lisandub uuest aastast 10%. Kino programmi koostamisel mängib ka edaspidi suurt rolli levitajate filmide sisseostutuhin ja tootjate valmistamiskiirus. Iga kuu võib oodata Teatrikinos esilinastumas vähemalt 20 uut filmi.

Päevadel, mil kino on suletud tavapublikule (E–T) säilib võimalus kasutada maja eriüritusteks ja konverentsideks. Oktoobrikuu alguses jätkab tavapäraselt LGBTI+ filmifestival Festheart.

4. KOHVIK

Teatrikohviku peamine funktsioon on teatrile lisaväärtuste pakkumine, esmatähtis on etenduste publiku ja kohvikuürituste teenindamine, valvelauana tegutsemine ja kassa toetamine piletimüügiga. Sisuliselt heal ning huvitaval tasemel tegutsemiseks peab olema aasta kokkuvõttes teenitud kasum.

5. LISAÜRITUSED

5.1 Sariüritus „RT vestleb”

„RT vestleb” on Rakvere Teatri lavastustega seotud kohtumiste sari. Üritused on kõigile tasuta.

5.2 Sariüritus „RT muusika“

Rakvere Teatri sari „RT muusika” kätkeb endas teatri poolt korraldatavaid muusikaüritusi.

5.3 Sariüritus „RT muusikaviktoriin”

Meelelahutuslik, ent hariv võistkondadevaheline kuuldeline mõttesport, mis ühendab erineva generatsiooni ja huvigrupi inimesed, kes peavad lugu muusikast.

6. GALERII

Galerii tegevuse eesmärk on elavdada Rakvere kultuurielu, tuues siia mitmekesisist kunsti ja huvitavaid kunstnikke, samas saada majade interjöörid eriilmeliseks ja elavaks.

7. BALTOSCANDAL

2023. aasta põhitegevused on seotud 2024. aasta festivali ettevalmistamisega.

Hiljemalt 2023. aasta oktoobris-novembris peavad olema põhiliste esinejatega läbirääkimised alanud ja kuupäevad broneeritud, eelarveplaan paigas ning taotlused erinevatesse rahvusvahelistesse ja kohalikesse organisatsioonidesse ja fondidesse tehtud.

Baltoscandali toetajad on Kultuuriministeerium, Kultuurkapital, Rakvere linn, Prantsuse Kultuuriinstituut, Kulturstiftung des Bundes, Pro Helvetia, Flemish Government jt.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 700 830	2 095 753	2
Finantsinvesteeringud	200 000	0	
Nõuded ja ettemaksed	183 286	130 074	3;5
Varud	19 440	16 551	4
Kokku käibevarad	2 103 556	2 242 378	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	4 525 940	4 682 795	6
Kokku põhivarad	4 525 940	4 682 795	
Kokku varad	6 629 496	6 925 173	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	463 141	394 772	5;7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	2 125	14 478	8
Kokku lühiajalised kohustised	465 266	409 250	
Kokku kohustised	465 266	409 250	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	678 233	678 233	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	5 837 690	5 603 229	
Aruandeaasta tulem	-351 693	234 461	
Kokku netovara	6 164 230	6 515 923	
Kokku kohustised ja netovara	6 629 496	6 925 173	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 978 452	2 507 951	9
Tulu ettevõtlusest	1 302 127	802 605	10
Muud tulud	30 521	0	11
Kokku tulud	3 311 100	3 310 556	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-1 524 817	-961 755	12
Tööjõukulud	-1 927 449	-1 913 225	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-213 364	-201 666	6
Kokku kulud	-3 665 630	-3 076 646	
Põhitegevuse tulem	-354 530	233 910	
Intressitulud	2 837	551	14
Aruandeaasta tulem	-351 693	234 461	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-354 530	233 910	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	213 364	201 666	6
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-8 333	0	6
Muud korrigeerimised	0	-253 782	9
Kokku korrigeerimised	205 031	-52 116	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-52 184	-81 927	3;5
Varude muutus	-2 889	-653	4
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	56 016	-22 585	5;7
Kokku rahavood põhitegevusest	-148 556	76 629	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-56 509	-542 094	6
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	8 333	0	6
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	1 500	229 550	8
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-200 000	0	
Laekunud intressid	309	570	14
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-246 367	-311 974	
Kokku rahavood	-394 923	-235 345	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 095 753	2 331 098	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-394 923	-235 345	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 700 830	2 095 753	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	678 233	5 603 229	6 281 462
Aruandeaasta tulem	0	234 461	234 461
31.12.2021	678 233	5 837 690	6 515 923
Aruandeaasta tulem	0	-351 693	-351 693
31.12.2022	678 233	5 485 997	6 164 230

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja 2022.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimikonna juhendid. Riigi valitseva mõju all oleva sihtasutusena on teatril lisaks kohustus vastavalt raamatupidamise seaduse § 35 lõige 2, järgida avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kehtestatud arvestuspõhimõtteid. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle lähenditena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes sularaha, arvelduskontode jääke.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid või tehingu teostanud kommerts-panga valuutakursid.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase põhitegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Kohvikute baaride kaubakulude arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Kohviku kõõgi kaubakulude arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kantakse soetamisel kuludesse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse vajadusel arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et sihtasutus saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse perioodikuluna.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi

amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

Piiramata kasutusega objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse kuust, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või jääkväärtus on null.

Amortisatsiooni normi muudetakse eeltoodud vahemikest erinevalt juhul kui põhivara eeldatav kasutusiga ei vasta tegelikkusele.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	50 aastat
Masinad ja seadmed	5-10 aastat
Infotehnoloogilised seadmed	3-5 aastat
Muu inventar	5-25 aastat
Tarkvara	5 aastat

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse eraldi riigilt või vabatahtlike ülekandeid omavalitsusüksustelt, juriidilistelt või füüsilistelt isikutelt, mis võivad olla sihtotstarbelised või mittesihtotstarbelised. Toetuste kajastamine toimub vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kehtestatud arvestuspõhimõtetele, tagades tulude ja kulude vastavuse. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne kui eksisteerib piisav kindlus, et sihtasutus vastab sellega seotud tingimustele ja et sihtfinantseerimine leiab aset.

Toetused võivad olla kas tegevuskuludeks või põhivara soetamiseks. Kui pole määratletav kas toetus on tegevuskuludeks või põhivara soetamiseks, kajastatakse see toetusena tegevuskuludeks.

Sihtasutus kui avaliku sektori üksus, kelle põhieesmärgiks ei ole omanikule kasumi teenimine kajastab sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks tuluna põhivara soetamisega samas perioodis.

Sihtfinantseerimisega seotud nõuded ja kohustised kajastatakse aruandes ka juhul, kui nende aluseks ei ole sihtfinantseerimise leping, vaid põhjendatud ootus toetuse saamiseks projekti jätkuvaks finantseerimiseks. Samuti avalikustatakse juhused, kus nimetatud kindlad ootused ei realiseerunud.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Etenduste, kontsertide, filmide linastuste ja muude ürituste tulud kajastatakse peale ürituste toimumist.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi ja kui müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Kohvikute tulu kajastatakse mõistliku aja jooksul kauba müügi või teenuse osutamise järel, pansionaadi teenustest teenuse osutamise järel.

Seotud osapooled

SA Rakvere Teatrimaja juriidilisest isikutest asutajaliikmetena on seotud osapoolteks Rakvere Linnavalitsus ja Kultuuriministerium.

Füüsilistest isikutest seotud osapooled on juhatuse- ning nõukogu liikmed, nende lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende

olulise mõju all olevad ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	5 342	5 864
Raha arvelduskontodel	1 694 797	1 889 507
Reservhoius	691	200 382
Kokku raha	1 700 830	2 095 753

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	116 154	116 154	
Ostjatelt laekumata arved	116 154	116 154	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3 167	3 167	5
Muud nõuded	2 983	2 983	
Intressinõuded	2 528	2 528	
Viitlaekumised	455	455	
Ettemaksed	10 326	10 326	
Tulevaste perioodide kulud	3 357	3 357	
Muud makstud ettemaksed	6 969	6 969	
Saamata sihtfinantseerimine	50 656	50 656	8
Kokku nõuded ja ettemaksed	183 286	183 286	
	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	59 857	59 857	
Ostjatelt laekumata arved	59 857	59 857	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	58 529	58 529	5
Ettemaksed	8 612	8 612	
Tulevaste perioodide kulud	8 612	8 612	
Saamata sihtfinantseerimine	2 663	2 663	8
Muud nõuded	413	413	
Kokku nõuded ja ettemaksed	130 074	130 074	

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	2 261	2 285
Lavastusmaterjalid laos	2 261	2 285
Müügiks ostetud kaubad	17 179	14 266
Teatri kohviku kaup müügiks	11 350	9 915
Kino kohviku kaup müügiks	5 829	4 351
Kokku varud	19 440	16 551

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	241	8 021	58 529	
Üksikisiku tulumaks		19 069		42 838
Sotsiaalmaks		38 822		72 128
Kohustuslik kogumispension		1 507		2 962
Töötuskindlustusmaksed		2 616		4 823
Ettemaksukonto jääk	2 926			
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	3 167	70 035	58 529	122 751

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Transportivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2020											
Soetusmaksumus	27 843	4 928 327	407 722	0	822 951	1 230 673	237 763	0	0	0	6 424 606
Akumuleeritud kulum		-1 052 038	-283 364	0	-588 697	-872 061	-158 141				-2 082 240
Jääkmaksumus	27 843	3 876 289	124 358	0	234 254	358 612	79 622	0	0	0	4 342 366
31.12.2021											
Ostud ja parendused	0	2 000	0	12 423	58 675	71 098	0	395 296	73 700	468 996	542 094
Amortisatsioonikulu		-111 004	-37 976	-832	-47 629	-86 437	-4 224				-201 665
Ümberliigitamised	0	357 369	0	0	37 927	37 927	0	-395 296	0	-395 296	0
31.12.2021											
Soetusmaksumus	27 843	5 287 696	407 722	12 423	895 058	1 315 203	237 763	0	73 700	73 700	6 942 205
Akumuleeritud kulum		-1 163 042	-321 340	-832	-611 831	-934 003	-162 365				-2 259 410
Jääkmaksumus	27 843	4 124 654	86 382	11 591	283 227	381 200	75 398	0	73 700	73 700	4 682 795
31.12.2022											
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0	0	17 784	3 300	35 425	38 725	56 509
Amortisatsioonikulu		-117 360	-32 174	-1 242	-31 072	-64 488	-9 432				-191 280
Allahindlused väärtuse languse tõttu		0	0	0	-671	-671	-21 413				-22 084
Ümberliigitamised	0	0	73 700	0	-54 913	18 787	54 913	0	-73 700	-73 700	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	73 700	0	0	73 700	0	0	-73 700	-73 700	0
Muud ümberliigitamised	0	0	0	0	-54 913	-54 913	54 913	0	0	0	0
31.12.2022											
Soetusmaksumus	27 843	5 313 328	475 422	12 423	648 429	1 136 274	452 574	3 300	35 425	38 725	6 968 744
Akumuleeritud kulum		-1 306 034	-347 514	-2 074	-451 858	-801 446	-335 324				-2 442 804
Jääkmaksumus	27 843	4 007 294	127 908	10 349	196 571	334 828	117 250	3 300	35 425	38 725	4 525 940

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2022	2021
Masinad ja seadmed	8 333	
Transpordivahendid	8 333	
Kokku	8 333	

31.12.2022 hakkas kehtima Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatus, millega kehtestati materiaalse ja immateriaalse põhivara arvelevõtmise alampiiriks 10 000 eurot. Muudatust rakendatakse alates 2023.aastast, põhivara soetusmaksumusega alla 10 000 euro kantakse SA Rakvere Teatrimaja bilansist välja varade jääkmaksumuses 31.12.2022 seisuga ja see kajastub 2023. aasta amortisatsioonikuluna.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	115 499	115 499	
Võlad töövõtjatele	173 526	173 526	
Maksuvõlad	70 035	70 035	5
Saadud ettemaksed	104 081	104 081	
Tulevaste perioodide tulud	103 116	103 116	
Muud saadud ettemaksed	965	965	8
Kokku võlad ja ettemaksed	463 141	463 141	
	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	64 942	64 942	
Võlad töövõtjatele	152 877	152 877	
Maksuvõlad	122 751	122 751	5
Saadud ettemaksed	54 202	54 202	
Tulevaste perioodide tulud	35 405	35 405	
Muud saadud ettemaksed	18 797	18 797	8
Kokku võlad ja ettemaksed	394 772	394 772	

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks								
Väikese maja ventilatsioon, avatäited	0	22 732	229 550	0	-253 782	1 500	0	3
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	22 732	229 550	0	-253 782	1 500	0	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Baltoscandal 2020/2021	0	65 024	10 000	-50 546	-10 000	0	14 478	
Etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse toetus	4 756	0	23 299	0	-18 543	1 025	0	3
Luulesari KUU KUTSE	0	2 250	0	-1 385	-865	0	0	
RT MUUSIKA	0	1 442	2 000	-1 269	-2 173	0	0	7
Rakvere Teater VESTLEB	0	168	2 000	-2 000	-168	0	0	7
Töötukassa töötasu hüvitis	0	0	244 656	0	-244 656	0	0	
Ümardus	0	-1	0	0	0	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 756	68 883	281 955	-55 200	-276 405	1 025	14 478	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	4 756	91 615	511 505	-55 200	-530 187	2 525	14 478	

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanDES	31.12.2022		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks								
Väikese maja ventilatsioon, avatäited	1 500	0	1 500		0	0	0	3
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	1 500	0	1 500		0	0	0	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Baltoscandal 2020/2021	0	14 478	0		-14 478	0	0	
Etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse toetus	1 025	0	1 025		0	0	0	3
Kultuurkapital Baltoscandal 2022	0	0	70 000		-70 000	0	0	
Kultuuriministeerium Baltoscandal 2022	0	0	170 000		-170 000	0	0	
Rakvere Linnavalitsus Baltoscandal 2022	0	0	10 000		-10 000	0	0	
Baltoscandal 2022	0	0	4 971		-4 971	0	0	
Rakvere Teater muusika	0	0	2 700		-2 700	0	0	3
Kultuurkapital Baltoscandal 2023/2024	0	0	2 125		0	0	2 125	
Kultuuriministeerium eraldi energiakulude katteks	0	0	0		-49 980	49 980	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 025	14 478	260 821		-322 129	49 980	2 125	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 525	14 478	262 321		-322 129	49 980	2 125	

Tulenevalt 2022.aastal suurenenud kuludest, eraldas Kultuuriministeerium tagasiulatavalt SA-le Rakvere Teatrimaja energiakulude katteks 49 980 eurot. Toetus laekub 2023. aastal.

Kultuurkapitaliga on Baltoscandal 2024 ettevalmistavate kulude katteks sõlmitud toetusleping summas 8 500 eurot, millest 31.12.2022 seisuga on laekunud 2 125 eurot.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	348 949	275 921
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	253 782
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	1 629 503	1 978 248
Kokku annetused ja toetused	1 978 452	2 507 951
sh eraldi riigieelarvest	1 945 741	2 495 000
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	13 262	12 951
sh välisabi tegevuskuludeks	14 139	0
sh muud	5 310	0

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2022	2021
Tulu kohvikute tegevusest	394 071	240 278
Tulu kino tegevusest	160 929	93 036
Tulud etendustegevusest	697 386	434 022
Muud kultuuriasutuste tulud	43 718	25 247
Muud tulud	6 023	10 022
Kokku tulu ettevõtlusest	1 302 127	802 605

Lisa 11 Muud tulud

(eurodes)

	2022	2021
Kasum materiaalseste põhivarade müügist	8 333	0
Muud	22 188	0
Kokku muud tulud	30 521	0

Muude tuludena kajastub 2022.aastal tulu tehingust, millega tarnija poolt osteti tagasi eelneval majandusaastal soetatud põhivara.

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2022	2021
Energia	265 166	119 887
Elektrienergia	80 314	46 778
Soojusenergia	184 852	73 109
Mitmesugused bürookulud	18 089	31 701
Lähetuskulud	1 960	9 206
Koolituskulud	2 586	1 742
Riiklikud ja kohalikud maksud	1 349	1 618
Kinnistute hoonete ja ruumide majandamiskulud	87 991	69 643
Sõidukite majandamiskulud	62 312	32 646
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	11 267	33 920
Inventari majandamiskulud	19 817	74 053
Toiduained ja toitlustusteenused	134 970	88 244
Meditiinikulud ja hügieenikulud	2 327	8 110
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	878 804	474 279
Eririietus	733	489
Mitmesugused majanduskulud	13 517	9 155
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	23 910	7 062
Muud	19	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 524 817	961 755

Kinnistute hoonete ja ruumide majanduskulude kasv on tingitud 2021.aastal alanud ja 2022.aastal jätkunud energiakriisist.

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2022	2021
Sotsiaalmaksud	484 760	481 251
Koosseisuliste töötajate töötasu	1 285 557	1 313 828
Nõukogu liikmete tasu	8 960	8 680
Juhatuse liikme tasu	38 210	35 100
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	109 932	74 366
Muud	49	0
Kokku tööjõukulud	1 927 468	1 913 225
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	83	83

Lisa 14 Intressitulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressitulu hoiustelt	2 837	551
Kokku intressitulud	2 837	551

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	0	3 911
Kokku nõuded ja ettemaksed	0	3 911
Võlad ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	0	2 690
Kokku võlad ja ettemaksed	0	2 690

MÜÜDUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	0	7 964
Kokku müüdnud	0	7 964

OSTETUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	2 635	1 020
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	5 000	750
Kokku ostetud	7 635	1 770

	2022	2021
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
Arvestatud tasu	47 170	43 780
Juhatuselise liikme isikliku sõiduauto kasutamise kompensatsioon	2 535	2 761

Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva

*Aruandepäeva järgselt jätkuv energiakriis, hinnakõikumised võivad jätkuda ja järske muutusi ei saa välistada, sest ülemaailmne pakkumine ja nõudlus ei pruugi alati sujuvalt kohanduda geopoliitiliste, tehnoloogiliste ja majanduslike tegurite tõttu.

*Aruandepäeva järgselt jätkuv Ukraina sõda, mis on käsitletav vääramatu jõuna, võib mõjutada sihtasutuse tegevust. Mõju suurust ei ole võimalik hinnata, sest puudub teave sõja kestvuse kohta.